

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ και ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και
Εναλλακτικών Καυσίμων
Τμήμα Αδειοδότησης, Τεκμηρίωσης και Ελέγχου

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας: 115 26 Αθήνα
Πληροφορίες: Β. Βλαγκούλης
Τηλ: 213 1513 461
E-mail: v.vlagkoulis@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος και
Ενέργειας
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αρ. 1266/02.02.2022 Αναφορά του βουλευτή κ. Μ. Κόνσολα

Σχετ.: η υπ' αριθ. 1266/02.02.2022 (ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/9528/646/14.02.2022) Αναφορά

Σε απάντηση της Αναφοράς του θέματος που κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Μ. Κόνσολα, και όσον αφορά σε θέματα αρμοδιότητας της υπηρεσίας μας, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Η αξιοποίηση του εγχώριου δυναμικού ΑΠΕ αποτελεί εθνικό ενεργειακό στόχο, καθώς συμβάλλει τόσο στη διαφοροποίηση του εθνικού ενεργειακού μίγματος όσο και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει και την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Σύμφωνα με την Οδηγία 2009/28/ΕΚ, για την Ελλάδα ο στόχος της διείσδυσης των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020 έχει τεθεί στο 18%, ενώ με τον ν. 3851/2010 ορίστηκε στο 20%. Από τα στοιχεία της 5ης Έκθεσης Προόδου του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΑΠΕ (NREAP) προκύπτει ότι το 2018 το μερίδιο των ΑΠΕ διαμορφώθηκε στο 18,05% της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ενέργειας, ενώ το μερίδιο των ΑΠΕ επί της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώθηκε στο 25,99%.

Στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης της νέας ευρωπαϊκής Οδηγίας 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης από ανανεώσιμες πηγές, τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, δεσμεύονται ότι το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας θα ανέρχεται σε τουλάχιστον 32% για το 2030, στόχος που για τα ελληνικά δεδομένα έχει συμπεριληφθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), το οποίο δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ (Β' 4893/31.12.2019). Συγκεκριμένα, η κυβέρνηση αναθεώρησε το στόχο για τη συμμετοχή των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας μέχρι το έτος 2030 από το 31% που είχε δηλωθεί στο αρχικό σχέδιο ΕΣΕΚ σε τουλάχιστον 35% μέχρι το έτος 2030.

Βάσει των ανωτέρω στόχων, για την επίτευξη, με το βέλτιστο οικονομικά τρόπο, των ενεργειακών στόχων του 2030 εκτιμάται ότι θα χρειαστεί να εγκατασταθούν μέχρι το 2030, επιπλέον των λειτουργούντων σταθμών, περίπου 9.000 MW νέων έργων ΑΠΕ. Σε επίπεδο τεχνολογίας αυτό εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί από νέους αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς (περίπου 8.100

MW), ενώ λιγότερο από το 10% της προβλεπόμενης νέας εγκατεστημένης ισχύος θα αφορά έργα των υπολοίπων τεχνολογιών ΑΠΕ (βλέπε Πίνακας 9: Εξέλιξη εγκατεστημένης ισχύος μονάδων ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή, σελ. 55514 ΦΕΚ Β' 4983/2019).

Για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί με τον ΕΣΕΚ, δημοσιεύτηκε προσφάτως ο ν. 4685/2020 *“Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις.”* (ΦΕΚ Α' 92/07.05.2020). Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης στην Ελλάδα, παρά τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει στη νομοθεσία, εξακολουθεί να αποτελεί χρονοβόρα διοικητική διαδικασία και ως εκ τούτου σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα για την προώθηση των επενδύσεων. Ο ν. 4685/2020 (κεφάλαιο Α') συντομεύει, απλουστεύει και εκσυγχρονίζει, στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας, τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εισάγοντας ένα ταχύτερο, ασφαλέστερο και αποτελεσματικότερο πλαίσιο αδειοδότησης.

Στο πλαίσιο της απλοποίησης και επιτάχυνσης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με την Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/74463/4562/29.07.2020 (ΦΕΚ Β' 3291/2020) τροποποιήθηκε το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο κατάταξης σταθμών ΑΠΕ στις κατηγορίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με αύξηση των σχετικών ορίων ισχύος εξαίρεσης από περιβαλλοντική αδειοδότηση και υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο, ανά τεχνολογία ΑΠΕ

Επιπλέον, ο ν. 4685/2020 (κεφάλαιο Β') εισάγει ένα διαφανές αποτελεσματικό και απλοποιημένο πλαίσιο, που εκσυγχρονίζει και επιταχύνει την Α' φάση αδειοδότησης έργων ΑΠΕ, την άδεια παραγωγής, αντικαθιστώντας την με την Βεβαίωση Παραγωγού η οποία προκύπτει σε μεγάλο βαθμό μέσα από την αυτοματοποιημένη διαδικασία του νέου Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (ΗΜΠΗΕ ΑΠΕ-ΣΗΘΥΑ). Στόχος της αντικατάστασης, είναι η δραστική μείωση του χρόνου, με στόχο να ευθυγραμμιστεί η Ελλάδα με την ευρωπαϊκή οδηγία που επιτάσσει ολοκλήρωση της αδειοδότησης των ΑΠΕ σε διάστημα δύο ετών για την πλειονότητα των έργων και τριών ετών σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η απελευθέρωση δεσμευμένων εκτάσεων που δεν αξιοποιούνται και η αξιολόγηση εκκρεμών αιτήσεων, με σεβασμό στους περιορισμούς χωροθέτησης και στα θέματα τα οποία άπτονται στους τομείς της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας υγείας. Σε δεύτερο χρόνο θα απλοποιηθούν τα επόμενα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας, μέχρι και το τελευταίο που είναι οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

Σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο αδειοδότησης σταθμών ΑΠΕ, τίθενται συγκεκριμένα κριτήρια και λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές παράμετροι για την εγκατάστασή τους, μεταξύ των οποίων περιβαλλοντικές και χωροταξικές. Ειδικότερα, το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΠΕ) που ισχύει από το 2008 (Αρ. Απ. 49828/2464/12.11.2008, ΦΕΚ Β' 2464/3.12.2008) δίνει κατευθύνσεις για τη ρύθμιση των ζητημάτων χωροθέτησης και εγκατάστασης έργων ΑΠΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Συγκεκριμένα, το Ειδικό Χωροταξικό

Πλαίσιο προβλέπει κριτήρια χωροθέτησης σταθμών, ελάχιστες αποστάσεις εγκατάστασης από περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ προσδιορίζονται ρητά περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας για ορισμένες κατηγορίες σταθμών.

Ειδικότερα όσον αφορά στα αιολικά πάρκα, στο ισχύον ΕΠΧΣΑΠΕ γίνεται ειδική μνεία στη φέρουσα ικανότητα των Ο.Τ.Α., δηλαδή στο μέγιστο αριθμό τυπικών ανεμογεννητριών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε μια ενότητα χώρου, δημιουργώντας έτσι δικλίδες ασφαλείας για τις μικρότερες δυνατές επιπτώσεις από την εγκατάσταση ανεμογεννητριών στο χώρο, στο τοπίο και στο περιβάλλον. Η συμβατότητα της χωροθέτησης των ανεμογεννητριών και των συνοδών έργων με τις διατάξεις του ΕΠΧΣΑΠΕ ελέγχεται κατά την εξέταση του φακέλου του έργου για την περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΕΠΧΣΑΠΕ:

«1. Για τη χωροθέτηση των αιολικών εγκαταστάσεων ο εθνικός χώρος, με βάση το εν δυνάμει εκμεταλλεύσιμο αιολικό δυναμικό του και τα ιδιαίτερα χωροταξικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του, διακρίνεται στις ακόλουθες μείζονες κατηγορίες:

α. Στην ηπειρωτική χώρα, συμπεριλαμβανομένης της Εύβοιας.

β. Στην Αττική, που αποτελεί ειδικότερη κατηγορία της ηπειρωτικής χώρας λόγω του μητροπολιτικού χαρακτήρα της.

γ. Στα κατοικημένα νησιά του Ιονίου και του Αιγαίου Πελάγους, συμπεριλαμβανομένης της Κρήτης.

δ. Στον υπεράκτιο θαλάσσιο χώρο και τις ακατοίκητες νησίδες.

2. Η ηπειρωτική χώρα διακρίνεται περαιτέρω σε Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας (Π.Α.Π.) και σε Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (Π.Α.Κ.)».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ΕΠΧΣΑΠΕ:

«Για τη χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων στην Αττική πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

1. Η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων στην Αττική είναι δυνατή σε περιοχές του ορεινού όγκου της Πάστρας, του Πάνειου, του Λαυρεωτικού Ολύμπου και στο εκτός επιρροής του αεροδρομίου Ελ. Βενιζέλος τμήμα της Μερέντας, όπως απεικονίζονται στα διαγράμματα 3 και 4.

2. Το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης εδαφών από αιολικές εγκαταστάσεις στους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. δεν μπορεί να υπερβαίνει το 8% της έκτασης ανά Ο.Τ.Α. (άλλως 1,05 τυπικές ανεμογεννήτριες / 1000 στρέμματα).

3. Οι κανόνες ένταξης των αιολικών εγκαταστάσεων στο τοπίο που ορίζονται στο Παράρτημα IV της παρούσας απόφασης».

Με την με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/58726/926/16-06-2021 (ΑΔΑ: 9Δ4Ι4653Π8-7ΛΑ) Απόφαση του Υπουργού και Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, συγκροτήθηκε Επιτελική Επιτροπή Συντονισμού και Παρακολούθησης της μελέτης για την αξιολόγηση και αναθεώρηση του Ειδικού

Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Ε.Χ.Π. Α.Π.Ε.) (Β' 2605/2021). Στόχος της αναθεώρησης είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας και η διασφάλιση δημιουργίας βιώσιμων εγκαταστάσεων αιολικής και ηλιακής ενέργειας μέσω της αρμονικής ένταξής τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και στο τοπίο.

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση λαμβάνει χώρα, μετά τη χορήγηση Αδειών Παραγωγής (ή Βεβαίωσης Παραγωγού) από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), με την υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή και την Έγκριση των σχετικών Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) για την εγκατάσταση και λειτουργία. Σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία, εφόσον ο φάκελος της Μ.Π.Ε. κριθεί πλήρης, η Μ.Π.Ε. διαβιβάζεται στα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια για δημοσιοποίηση και ενημέρωση του κοινού καθώς και στις συναρμόδιες Υπηρεσίες για κατάθεση των απόψεών τους, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η οριστική απόφαση της Διοίκησης για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων, λαμβάνεται μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης με το κοινό και τις Υπηρεσίες και με την έκδοση ή μη των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων των έργων.

Στη συνέχεια της διαδικασίας αδειοδότησης των έργων ΑΠΕ, μετά την έκδοση της Απόφασης Ε.Π.Ο. ακολουθεί η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας. Τα θέματα χορήγησης των ανωτέρω αδειών ρυθμίζονται λεπτομερώς με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129), όπως ισχύει. Ήδη στο ΥΠΕΝ σχεδιάζεται η απλοποίηση της Β' φάσης αδειοδότησης που αφορά στη διαδικασία χορήγησης Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά στη χωροθέτηση αιολικών σταθμών σε περιοχές του Δικτύου Natura 2000, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου, «...αποκλείεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός: ... ε. Των οικοτόπων προτεραιότητας περιοχών της Επικράτειας που έχουν ενταχθεί ως τόποι κοινοτικής σημασίας στο δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 σύμφωνα με την απόφαση 2006/613/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 259 της 21.9.2006, σ. 1).» Η περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων αυτών διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4014/2011. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 «Στην περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura, η περιβαλλοντική αδειοδότηση διενεργείται με βάση τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως σχετικών προβλέψεων: α) για έργα κατηγορίας Β υποβάλλεται ειδική οικολογική αξιολόγηση στην αρμόδια υπηρεσία Περιβάλλοντος της Περιφέρειας, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 11 και β) για έργα κατηγορίας Α υποβάλλεται, ως τμήμα της ΜΠΕ, ειδική οικολογική αξιολόγηση στην αρμόδια, κατά περίπτωση, υπηρεσία, σύμφωνα με τις παραγράφους 9 και 10 του άρθρου 11.»

Με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει ότι έχει διαμορφωθεί το γενικό πλαίσιο χωροθέτησης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων ΑΠΕ σε κάθε περιοχή της χώρας, και

έχουν δοθεί οι κατευθύνσεις για την εναρμόνιση όλων των τοπικών ή υπερτοπικών χωροταξικών σχεδίων που θα ορίζουν λεπτομερώς τις βέλτιστες περιοχές χωροθέτησης των έργων, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 του ΕΠΧΣΑΠΕ. Στόχος είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας, παράλληλα με τη διατήρηση της φυσιογνωμίας και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Ειδικότερα όσον αφορά στην αναφερόμενη περιοχή της αναφοράς του θέματος, σας ενημερώνουμε ότι, σύμφωνα με το ΕΠΧΣΑΠΕ, η περιοχή της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανήκει σε Περιοχή Αιολικής Καταλληλότητας (Π.Α.Κ.).

Σε σχέση με την, σε ποσοστό επί τοις εκατό (%), κάλυψη της επιτρεπόμενης φέρουσας ικανότητας, βάσει του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Απ. 49828/2464/12.11.2008 - ΦΕΚ Β' 2464), από τα τρέχοντα στοιχεία του γεωπληροφοριακού συστήματος της ΡΑΕ (<https://geo.rae.gr/?tab=panel-1347>) δεν προκύπτει υπέρβασή της όσον αφορά στις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρ. 11 παρ. 5 του ν. 4685/2020, η μη υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας του ΟΤΑ εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου, αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού από τη ΡΑΕ.

Επιπλέον, σας γνωρίζουμε ότι τα θέματα σχετικά με την ανάκληση των Αδειών Παραγωγής ή Βεβαιώσεων Παραγωγού δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Υπηρεσία μας αλλά αρμόδια να απαντήσει είναι η ΡΑΕ.

Αναφορικά με τη διαδικασία ενημέρωσης των τοπικών κοινωνιών και συμμετοχής των οικείων ΟΤΑ στη λήψη αποφάσεων, σας ενημερώνουμε ότι προβλέπεται σχετική διαδικασία κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Όσον αφορά σε ειδικότερα θέματα περιβαλλοντικής αδειοδότησης και χωροταξικής πολιτικής, αρμόδιες να απαντήσουν είναι η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης και η Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού αντίστοιχα.

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Δημήτριος Αντωνόπουλος

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
- Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
- Διεύθυνση ΑΠΕ και Εναλλακτικών Καυσίμων